

Strejken ikke være retsstridig, og for det andet maa den givne Begrundelse ikke efter Domstolenes Skøn være usandfærdig og urigtig. Det er jo et meget farligt Kriterium, om Begrundelsen efter Domstolenes Skøn er usandfærdig og urigtig. Dette gør i Virkeligheden, at ved enhver Strejke, der er Tale om at erklære her i Landet, vil Ledelsen ikke i det givne Øjeblik kunne se, om den er retsstridig eller ikke. Domstolenes Praksis er i øvrigt noget uklar, nogle ville hævde, at for at en Meddelelse om Strejke skal være retsstridig, maa Handlingen være egnet til at skade Arbejdsgiverne. Men enhver Strejke og Meddelelse om Strejke kan siges at skade Arbejdsgiverne økonomisk.

Endelig have vi et Begreb, der hedder Indgreb i Privatlivets Fred. Nu anser jeg ganske vist den Begrundelse, at en Meddelelse om en Strejke er Indgreb i Privatlivets Fred, for ganske absurd eller ganske oprørende, for en Arbejdsgiver er ikke paa sin Fabrik eller i sit Værksted en privat Mand, der er han delvis Samfundets Tjener. Men der er faldet Domme, som synes at antyde, at det krænkede Privatlivs Fred virkelig er gjort gældende som Erstatningsgrund. Jeg faldt forleden over en ganske ejendommelig Dom, en Overretsdom af 1907. Det var en Fagforeningsformand, der blev dømt for to Ting. Det ene var fuldstændig rigtigt, det andet forstod jeg mindre godt. Det ene, han blev dømt for, var, at han havde sagt til vedkommende Arbejdsgiver, at han ikke var en Mand af Ære, fordi han ikke havde holdt sit Ord. Det er en skriftlig Injurie, og man maa finde sig i, at man bliver dømt for en saadan. Det andet derimod, han blev dømt for, var, at han ved offentlig Meddelelse om Blokade havde hindret vedkommende Arbejdsgiver i at faa Arbejdere nok.

Endelig er der en tredie Maade at bedømme Strejker paa, nemlig at sige, at de falde ind under Begrebet Pengeafpresning. Derom er der, saa vidt jeg erindrer, kun een Dom, nemlig i Sagen om den gamle Have. I denne Sag vandt Fagforeningen, Snedkerforbundet, men om det var, fordi man forkastede Pengeafpresningssynspunktet, eller fordi der var særlige Forhold til Stede, kan jeg ikke se. Som sagt, De ville se, at Spørgsmaalet om Fagforeningernes og Arbejdernes Erstatningspligt er ganske uklart, og det er morsomt at se, at til den Ørstedeske Pris er der i Aar udsat en Opgave, som netop hedder „Fagforeningernes Erstatningspligt“. Jeg maa i øvrigt be-

klage, at dette Spørgsmaal ikke er blevet oplyst i Betænkningen. Man skulde have troet, at Betænkningen havde gjort klart Rede for, hvad dansk Retspraksis er i den Henseende. De Herrer, som interessere sig for dette Spørgsmaal, skal jeg i øvrigt henvise til „Ugeskrift for Retsvæsen“ for 1908, hvor der er en Strid mellem forskellige Herrer om Spørgsmaalet, og hvor der er citeret en stor Del Overrets- og Højesteretsdomme, saa at De selv kunne danne Dem et Skøn.

Det synes altsaa efter dansk Lovgivning, at offentlige Meddelelser om Strejker ere ulovlige og medføre Erstatningspligt, og at selve Strejken i mange Tilfælde er ulovlig og medfører Erstatningspligt. Dette er efter mit Skøn stødende for Retsbevidstheden, thi man har ikke Ret til at fratage en Underklasse et Vaaben uden at give den et andet i Stedet. Jeg vilde derfor i og for sig ønske, at selve Loven oprindelig aahent og ærligt havde erklæret sig for Strejkeretten i alle de Tilfælde, hvor Strejken ikke efter sit eget Forhold er retsstridig, hvor man ikke har forbrudt sig mod forskellige processuelle Regler, forskellige Regler om, hvorledes Strejker bør erklæres. Endvidere vilde jeg have ønsket, at Offentliggørelse, naar Strejken er lovlig, ogsaa skal være lovlig. Det er et Retsprincip, jeg vilde have stemt for under alle Omstændigheder uden Betingelse.

En anden Ting er, at man kan strides om, hvor vidt Tilladelsen bør gaa, og der kan man sige, at i Fagblade kunde Offentliggørelse af Strejke ske med Meddelelse af de ledsagende Omstændigheder, men i Dagbladene maa det være tilstrækkeligt, at der staar Meddelelse om, at der er Strejke der og der, idet det er tilstrækkeligt, for at Medlemmerne og andre kunne vide, at der er Strejke. Det var tilstrækkeligt, at der f. Eks. i „Social-Demokraten“ stod en Meddelelse om, at der var Strejke hos den eller den Mester; de nærmere Omstændigheder komme ikke Offentligheden ved, og det vil altsaa ikke være nødvendigt at give Tilladelse til, at de nærmere Omstændigheder indrykkes i Dagbladene.

I Forslaget om Voldgiftsretten § 5 Nr. 7 er der givet Parterne en Ret til at give offentlige Meddelelser om Arbejdsstridigheder. Denne Bestemmelse er efter mit Skøn neppe rummelig nok, men i hvert Fald i alle de Fag, hvor man ikke har Voldgiftsregler, have Arbejdsgiverne indrømmet, at de bør afskæres fra at gaa til